

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Ένας σύντομος οδηγός

ΑΘΗΝΑ 1998

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Οργάνωση της εργασίας: πρώτα απ' όλα η υγεία και η ασφάλεια

Ένας σύντομος οδηγός

**Ελληνική Εθνική Επιτροπή
"Η Ευρώπη για την Ασφάλεια και την Υγεία στο χώρο Εργασίας"**

Με τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

**Έκδοση στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας 1998
"Οργάνωση της εργασίας: Πρώτα απ' όλα η υγεία και η ασφάλεια"**

Περιεχόμενα

A/A	Θέμα	Σελίδα
1.	Πρόλογος	3
2.	Δέκα ερωτήσεις και απαντήσεις για όλους	4
3.	Οργάνωση και διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας	5
4.	Κίνδυνοι ολισθήματος ή παραπατήματος	6
5.	Μηχανήματα και εργαλεία	7
6.	Ανυψωτικός εξοπλισμός	8
7.	Λέβητες και συστήματα πίεσης	9
8.	Μεταφορές με οχήματα	10
9.	Ηλεκτρικό ρεύμα	11
10.	Συγκολλήσεις	12
11.	Χημικές ουσίες	13
12.	Μόλυβδος	14
13.	Αμίαντος	15
14.	Φωτισμός – Θερμοκρασία	16
15.	Θόρυβος	17
16.	Δονήσεις	18
17.	Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων	19
18.	Οθόνες ηλεκτρονικών υπολογιστών	20
19.	Εργασίες συντήρησης και οικοδομικές παρεμβάσεις	21
20.	Πυρκαγιά ή έκρηξη	22
21.	Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)	23
22.	Πρώτες Βοήθειες και αναγγελία ατυχημάτων	24
23.	Νομοθετήματα και πρότυπα	25
24.	Εκδόσεις Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών ασφαλίσεων	29
25.	Εκδόσεις ΕΛΙΝΥΑΕ	30
26.	Κατάλογος αρμοδίων Υπηρεσιών και Οργανισμών	31

Για την υλοποίηση του φυλλαδίου αυτού συνεργάστηκαν από τη Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας οι: Ι. Κωστάκος, Τ. Γκινάλας, Α. Χριστοδούλου, Σ. Πισιμίσση, Φ. Μοσχόπουλος, Γ. Χαλβατζής, Θ. Στίνης.

Είναι η δουλειά σου! Πρόσεξέ την!

Σίγουρα ένα επαγγελματικό ατύχημα δεν είναι το πιο ευχάριστο θέμα για να σκεφθεί κανείς. Ωστόσο είναι γεγονός ότι περίπου 100 άτομα το χρόνο στην Ελλάδα, χάνουν τη ζωή τους ενώ δουλεύουν. Επιπρόσθετα αναφέρονται 25.000 περίπου μη θανατηφόρα ατυχήματα, ενώ παράλληλα παρουσιάζονται πολλές περιπτώσεις επαγγελματικών ασθενειών.

Είναι λάθος να πιστεύει κανείς ότι αυτά τα πράγματα συμβαίνουν σε εξαιρετικές καταστάσεις που δεν έχουν σχέση με τον δικό μας χώρο εργασίας. Είναι σωστή όμως η σκέψη ότι κάποιου είδους πρόβλεψη σε συνδυασμό με αντίστοιχη δράση θα μπορούσε να αποτρέψει αυτά τα ατυχήματα.

Το φυλλάδιο αυτό σας δείχνει διάφορα αίτια που ευθύνονται για τα ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες. Σκοπός του είναι να σας κάνει να δείτε τι μπορεί να εφαρμοστεί στη δουλειά σας και πώς μπορείτε να λάβετε περισσότερη βοήθεια και πληροφόρηση. Θα σας φανεί ιδιαίτερα χρήσιμο, είτε είστε εργοδότης αφού από το νόμο έχετε συγκεκριμένες υποχρεώσεις και γενικά την ευθύνη για την λήψη των μέτρων, είτε είστε εργαζόμενος και έχετε την υποχρέωση να τηρείται τους κανόνες ασφάλειας και υγείας ώστε να μην βλάπτετε τον εαυτό σας ή τους άλλους και να συζητάτε με τον εργοδότη τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται.

Δέκα ερωτήσεις και απαντήσεις για όλους

1 Τι σημαίνει ασφάλεια και υγεία στην εργασία;

Το να προστατεύουμε την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων λαμβάνοντας τις σωστές προφυλάξεις και παράλληλα δημιουργώντας ικανοποιητικό εργασιακό περιβάλλον. Έτσι αποτρέπουμε τα εργατικά ατυχήματα την πρόωρη φθορά της υγείας των εργαζομένων και τις επαγγελματικές ασθένειες.

2 Γιατί υπάρχει νομοθεσία για ασφάλεια και υγεία;

Ακριβώς επειδή η ασφάλεια και υγεία είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα, υπάρχουν νόμοι που απαιτούν να μην εκθέτει σε κίνδυνο κανείς τον εαυτόν του και τους άλλους.

3 Εφαρμόζεται η νομοθεσία για ασφάλεια και υγεία στην περίπτωσή μου;

Ναι! Εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις όσο μικρές κι αν είναι και σε όποιο κλάδο κι αν ανήκουν.

4 Ποιος επιβλέπει την εφαρμογή της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία;

Οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας.

5 Τι πραγματικά κάνουν οι επιθεωρητές εργασίας;

Κυρίως σας βοηθούν να καταλάβετε τι πρέπει να κάνετε.

Επισκέπτονται τους χώρους εργασίας για να ελέγξουν ότι εφαρμόζεται η νομοθεσία.

Επιβάλλουν κυρώσεις σε ορισμένες περιπτώσεις.

6 Πρέπει να έλθω σε επαφή μόνο με έναν επιθεωρητή, για να πάρω πληροφόρηση;

Όχι. Οι Αρμόδιες Κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας θα σας πληροφορήσουν για κάθε θέμα που σχετίζεται με την ασφάλεια και την υγεία.

7 Χρειάζεται να δηλώσω την επιχείρησή μου;

Ναι. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήσατε με την αρμόδια τοπική επιθεώρηση εργασίας.

8 Πρέπει να βάλω στο χώρο εργασίας κάποια σήματα;

Ναι! Η σηματοδότηση των χώρων εργασίας είναι υποχρεωτική .

9 Πρέπει να αναφέρω ένα εργατικό ατύχημα;

Ναι! Κάθε εργατικό ατύχημα πρέπει να αναγγέλλεται στις αρμόδιες αρχές (Επιθεώρηση Εργασίας, Ασφαλιστικός Φορέας, Αστυνομικό τμήμα) εντός 24 ωρών.

10 Χρειάζεται να έχω κάποιους ειδικούς που να ασχολούνται με την ασφάλεια και υγεία στην επιχείρησή μου;

Ναι! Κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει στους εργαζόμενους υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας. Επιπρόσθετα ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της επιχείρησής του πρέπει να παρέχει και υπηρεσίες γιατρού εργασίας .

ΠΟΥ ΘΑ ΒΡΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑ;
Στις αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμούς στις σελίδες 31, 32 και στα έντυπα στις σελίδες 29 και 30.

Οργάνωση και διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας

1 Ξέρετε ότι οι εργοδότες υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα;

2 Ξέρετε ότι οι εργοδότες πρέπει να διαθέτουν υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης;

3 Ξέρετε ότι οι εργοδότες πρέπει να έχουν γραπτή εκτίμηση των κινδύνων;

4 Ξέρετε ότι οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν στους εργαζόμενους εκπαίδευση και ενημέρωση για τα θέματα ασφάλειας και υγείας;

5 Ξέρετε ότι οι εργοδότες πρέπει να διαβουλεύονται με τους εργαζόμενους ή με τους εκπροσώπους τους για τα ζητήματα ασφάλειας και υγείας;

6 Ξέρετε ότι πρέπει να τηρείται ειδικό βιβλίο ατυχημάτων;

Το να ελέγχεις τους κινδύνους στην εργασία δεν διαφέρει από την αντιμετώπιση άλλων προβλημάτων. Δηλαδή, αναγνωρίζεις το πρόβλημα, μαθαίνεις αρκετά για αυτό και τελικά αποφασίζεις τι θα κάνεις και το εφαρμόζεις στην πράξη. Η νομοθεσία απαιτεί να χρησιμοποιούνται υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης, να γίνεται γραπτή εκτίμηση κινδύνου, να γίνεται εκπαίδευση και ενημέρωση των εργαζομένων και διαβούλευση μαζί τους για τα θέματα ασφάλειας και υγείας. Αυτό έχει περισσότερο πρακτικό σκοπό. Είναι για να σας βοηθήσει στον εντοπισμό του προβλήματος και την εκτίμηση του μεγέθους του ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα και να μπορέσετε να ανταποκριθείτε στις νομοθετημένες υποχρεώσεις σας για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Εκείνο που πραγματικά χρειάζεται είναι μέρος του χρόνου σας και της σκέψης σας.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

Τα με αριθμό 17 και 34 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Κίνδυνοι ολισθήματος ή παραπατήματος

Έχετε δάπεδα που μπορεί κάποιες στιγμές να γίνονται υγρά ή ολισθηρά;

Συμβαίνουν αλλαγές της κατάστασης του δαπέδου εξ αιτίας π.χ. υλικών ή απορριμμάτων που συσσωρεύονται;

Υπάρχει ενδεχόμενο να περνούν οι εργαζόμενοι από χώρους ή από διαδρόμους με διάφορα εμπόδια χωρίς επαρκή φωτισμό;

Γίνονται κατά καιρούς προσωρινές εργασίες, όπως συντήρηση ή μετατροπή; Είναι δυνατόν να δημιουργηθούν κίνδυνοι γλιστρήματος και παραπατήματος, λόγω π.χ. των απλωμένων καλωδίων;

Γίνεται τακτικός καθαρισμός των δαπέδων; Είναι τα υλικά καθαρισμού και οι μέθοδοι που χρησιμοποιείτε κατάλληλα;

Η πιο συχνή αιτία ατυχήματος στη δουλειά είναι το γλίστρημα ή το παραπάτημα. Η πτώση που συνήθως ακολουθεί μπορεί να είναι επικίνδυνη. Η τάξη και η σωστή διάταξη των μηχανημάτων, του εξοπλισμού, των διαφόρων υλικών και των προϊόντων, τα ομαλά και ελεύθερα προσκρούσεων δάπεδα των διαδρόμων κυκλοφορίας είναι τα ελάχιστα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την αποφυγή των πτώσεων των εργαζομένων. Αυτά συμβαίνουν σε όλα τα είδη των επιχειρήσεων, αλλά τομείς όπως π.χ. η βιομηχανία τροφίμων αναφέρουν αριθμούς ατυχημάτων που υπερβαίνουν το μέσο όρο. Το θέμα αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία, αν μέρος του χώρου της επιχείρησής σας χρησιμοποιείται από το κοινό. Οι αποτελεσματικές λύσεις είναι συχνά απλές και φθηνές και μάλιστα αποφέρουν διάφορα άλλα οφέλη.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Το με αριθμό 36 νομοθέτημα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Μηχανήματα και εργαλεία

Έχετε μηχανήματα πολλών ειδών;

Έχετε απομονώσει τα κινούμενα μέρη που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμούς;

Έχετε τους κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου ειδικά για το ξεκίνημα και το σταμάτημα;

Αποκαθιστάτε τις εμπλοκές με ασφαλή τρόπο και κάνετε προληπτικούς ελέγχους και συντήρηση;

Χρησιμοποιείτε εργαλεία χειρός στο χώρο εργασίας σας, όπως για παράδειγμα ηλεκτρικά τρυπάνια, τροχούς κοπής, ηλεκτρικά μαχαίρια;

Πρόκειται να ενοικιάσετε και να χρησιμοποιήσετε στο χώρο εργασίας σας κάποια μηχανήματα ή εργαλεία;

Τα είδη μηχανημάτων και εργαλείων καλύπτουν μια τεράστια ποικιλία από συσκευές και εργαλεία πάσης φύσεως όπως ηλεκτροκίνητα εργαλεία χειρός, πρέσες, τόνους, κοπικά ψαλίδια, σπράντζες, ηλεκτρικά τρυπάνια, συσκευές πλύσεως με πίεση κλπ.

Η σωστή επιλογή των μηχανημάτων, η εγκατάσταση, η χρήση και σωστή συντήρησή τους, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή καθώς και η εκπαίδευση και ενημέρωση των εργαζομένων για τη σωστή χρήση τους, θα βοηθήσουν στη μείωση ή/και εξάλειψη των ατυχημάτων από αυτά.

Όλα τα μηχανήματα και εργαλεία που διατίθενται στην αγορά πρέπει να φέρουν τη Σήμανση "CE".

ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;

Τα με αριθμό 7, 9, 10, 29, 44 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Ανυψωτικός εξοπλισμός

Χρησιμοποιείτε ανυψωτικά (βαρούλκα, γερανοί κλπ) ή περονοφόρα ανυψωτικά μηχανήματα στην επιχείρησή σας;

Γνωρίζετε ότι πρέπει να φέρουν Πινακίδες με τα στοιχεία τους από τους κατασκευαστές; (ημερομηνία κατασκευής, μέγιστο βάρος ανύψωσης κλπ);

Γνωρίζετε ότι η ευστάθειά τους πρέπει να είναι εξασφαλισμένη ακόμη και εκτός λειτουργίας;

Γνωρίζετε ότι πρέπει να γίνονται σε αυτά τακτικοί έλεγχοι και δοκιμές και ότι τα αποτελέσματά τους πρέπει να καταγράφονται σε βιβλίο;

Γνωρίζετε τους κινδύνους ατυχημάτων κατά την χρήση του ανυψωτικού εξοπλισμού;

Ο ανυψωτικός εξοπλισμός αποτελείται κυρίως από ανελκυστήρες, ανυψωτικά μηχανήματα (γερανοί, βαρούλκα κλπ) και τα ανυψωτικά εξαρτήματα (αλυσίδες, σαμπάνια, άγκιστρα, περόνες, αρπάγες, κάδους κλπ). Τα συνθεότερα ατυχήματα κατά την χρήση αυτού του εξοπλισμού είναι τραυματισμοί από σύνθλιψη και πτώση φορτίων.

Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να έχει όλους τους απαραίτητους μηχανισμούς ασφαλείας, να χειρίζεται από κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα άτομα, να μην υπερφορτώνεται, να ελέγχεται και να συντηρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Είναι επίσης σημαντικό οι εργασίες με ανυψωτικά μηχανήματα να συντονίζονται με τις υπόλοιπες εργασίες.

ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;

Τα με αριθμό 11, 14, 27, 29, 34, 38 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Λέβητες και συστήματα πίεσης

Έχετε συστήματα πίεσης ή εξοπλισμό εργασίας που περιέχει υγρό ή αέριο υπό πίεση;

Ξέρετε ότι τα περισσότερα συστήματα υπό πίεση πρέπει να σχεδιάζονται, να εγκαθίστανται, να συντηρούνται και περιοδικά να ελέγχονται έτσι ώστε να προλαμβάνεται ο κίνδυνος;

Έχετε καταλάβει ότι σαν εργοδότης είναι δική σας δουλειά να επιλέξετε το κατάλληλο άτομο που θα διεξάγει τον έλεγχο των συστημάτων υπό πίεση στην επιχείρησή σας;

Ξέρετε ότι η τοποθέτηση ενός μεταχειρισμένου δοχείου πίεσης πρέπει να γίνει μόνο μετά από προσεκτικό έλεγχο της αντοχής των τοιχωμάτων του;

Ατμολέβητες, υδροθερμαντήρες, αεροσυμπιεστές, βραστήρες ατμού είναι κοινά παραδείγματα εξοπλισμού και συστημάτων που περιέχουν υγρό ή αέριο υπό πίεση. Τέτοιες συσκευές και συστήματα είναι δυνατόν να προκαλέσουν θανάτους ή τραυματισμούς σε ανθρώπους και σοβαρές ζημιές στα κτίρια, όταν το περιεχόμενο εκτονωθεί ανεξέλεγκτα. Έχουμε πολλά ατυχήματα αυτού του είδους κάθε χρόνο. Συμβαίνουν σε περίπτωση αποτυχίας του εξοπλισμού είτε εξαιτίας κακού σχεδιασμού, είτε λόγω πλημμελούς συντήρησης, ή όταν η ακολουθούμενη διαδικασία εργασίας είναι ανασφαλής, ή αν κάποιος κάνει ένα σοβαρό λάθος κατά το χειρισμό τους.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;
Τα με αριθμό 47, 48, 49 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Μεταφορές με οχήματα

Τι είδους οχήματα λειτουργούν στη δουλειά σας;

Ποιος επιτρέπεται να τα οδηγεί ή να τα χειρίζεται; Είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι;

Ποιες είναι οι διαδρομές που επιτρέπεται να κινούνται στο χώρο εργασίας; Έχουν την κατάλληλη σήμανση;

Πρέπει να κινηθούν συχνά με την όπισθεν κάνοντας διάφορες μανούβρες;

Πως γίνονται οι διαδικασίες φορτώματος ξεφορτώματος;

Κάθε χρόνο πολλοί άνθρωποι σκοτώνονται και ακόμη περισσότεροι τραυματίζονται σοβαρά σε ατυχήματα που έχουν σχέση με τα μεταφορικά οχήματα που χρησιμοποιούνται στο χώρο εργασίας. Το να χτυπηθεί ή να πατηθεί κάποιος από κινούμενο όχημα, ή πτώση από όχημα ή η ανατροπή του ίδιου του οχήματος είναι τα πιο συχνά αίτια ατυχημάτων. Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στο χώρο εργασίας μπορεί να είναι αυτοκίνητα, φορτηγάκια, περνοφόρα οχήματα, βαριά φορτηγά, υδροφόρες, ειδικά οχήματα. Πολλές φορές υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος από τα οχήματα στο χώρο εργασίας παρά στους δημόσιους δρόμους, γιατί οι συνθήκες λειτουργίας είναι διαφορετικές.

ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;
Τα με αριθμό 11, 14, 29, 36, 44 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Ηλεκτρικό ρεύμα

Ασχολείται κανείς με ηλεκτρολογικές εργασίες στη δουλειά σας; Μόνον όσοι έχουν επαρκείς τεχνικές γνώσεις και εμπειρία επιτρέπεται να ασχολούνται.

Η ηλεκτρολογική σας εγκατάσταση είναι σε καλή κατάσταση; Συντηρείται τακτικά;

Η επιλογή του ηλεκτρολογικού υλικού γίνεται με βάση το εργασιακό σας περιβάλλον;

Μήπως σκάβετε στο δρόμο, στο πεζοδρόμιο, ή κοντά σε κτίρια; Είναι βασικό το να παίρνει κανείς τα ενδεικμένα μέτρα για την αποφυγή των υπόγειων γραμμών μεταφοράς ρεύματος

Μήπως εργάζεστε κοντά ή κάτω από εναέρια δίκτυα της Δ.Ε.Η.; Υπάρχουν βασικοί κανόνες ασφάλειας που θα πρέπει να ακολουθήσετε.

Το ηλεκτρικό ρεύμα μπορεί να γίνει αιτία ατυχημάτων και πυρκαγιών. Ηλεκτροπληξία μπορεί να συμβεί όταν κάποιο άτομο αγγίζει το μεταλλικό μέρος μιας μη καλά γειωμένης συσκευής που συνδέεται με ηλεκτρικό ρεύμα και υπάρχει διαρροή ή έλθει σε επαφή με γυμνούς ηλεκτροφόρους αγωγούς. Σε περίπτωση ελαττωματικής μόνωσης και βραχυκυκλώματος είναι δυνατόν να αναπτυχθεί σπινθήρας ή έντονη θερμότητα με αποτέλεσμα την πρόκληση σοβαρής πυρκαγιάς ή έκρηξης όταν στο περιβάλλον έχουμε εκρηκτικό μίγμα αερίου και αέρα. Ο κίνδυνος ηλεκτροπληξίας είναι ακόμη μεγαλύτερος στις περιπτώσεις χρήσης φορητών ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός με ελαττωματική μόνωση ή με φθαρμένα καλώδια και κακή γείωση της ηλεκτρικής εγκατάστασης.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Τα με αριθμό 14, 29, 36 και 44
νομοθετήματα του πίνακα Α στη
σελίδα 25.**

Συγκολλήσεις

Γίνονται εργασίες οξυγονοκόλλησης ή ηλεκτροσυγκολλήσεως στην επιχείρησή σας;

Γνωρίζετε ότι οι κίνδυνοι από τις ηλεκτροσυγκολλήσεις είναι η ηλεκτροπληξία, η ακτινοβολία και αναθυμιάσεις που δημιουργούνται;

Γνωρίζετε ότι οι αναθυμιάσεις από τις συγκολλήσεις μετάλλων είναι επικίνδυνες;

Υπάρχουν αέρια ή σκόνη από συγκολλήσεις στο χώρο εργασίας;

Έχετε φιάλες αερίων στους χώρους εργασίας;

Εργασίες συγκόλλησης πραγματοποιούνται σε πολλούς χώρους εργασίας.

Οι κίνδυνοι από τις συγκολλήσεις δεν αφορούν μόνον τους συγκολλητές αλλά και τα άτομα που εργάζονται στον ίδιο χώρο. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι: βλάβη της όρασης, τραύματα του δέρματος, εγκαύματα και εισπνοή τοξικών αερίων.

Η συγκόλληση μέσα ή κοντά σε χώρους όπου αποθηκεύονται εύφλεκτα υλικά δεν πρέπει να επιτρέπεται ποτέ γιατί υπάρχει κίνδυνος πυρκαγιάς.

Στους συγκολλητές πρέπει να διατίθενται τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (γυαλιά ή μάσκα προσώπου, γάντια, ποδιά κλπ). Επίσης πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια για την απομάκρυνση των καπναερίων.

ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;

Το με αριθμό 8 νομοθέτημα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Χημικές ουσίες

Χρησιμοποιείτε χημικά στη δουλειά σας (συμπεριλαμβανομένων των υλικών καθαρισμού);

Γνωρίζετε ότι κάθε συσκευασία χημικών ουσιών πρέπει να φέρει ετικέτα για την αναγνώριση του περιεχομένου και την αναγνώριση των κινδύνων;

Γνωρίζετε ότι οι προμηθευτές επικίνδυνων υλικών πρέπει να παρέχουν πληροφόρηση στους χρήστες, για τον ασφαλή τρόπο χρήσης τους ;

Δημιουργούνται από την παραγωγική διαδικασία αέρια, καπνοί ή σκόνη στο χώρο δουλειάς;

Γίνεται σωστή χρήση, αποθήκευση και διακίνηση των χημικών προϊόντων;

Δίνονται οι απαραίτητες οδηγίες και μέσα ατομικής προστασίας στους εργαζόμενους;

Γνωρίζετε ότι υπάρχουν οριακές τιμές για ορισμένες ουσίες στη χώρα μας;

Κάθε μέρα εκτιθέμεθα σε διάφορες χημικές ουσίες στο σπίτι και στην εργασία μας. Έχει υπολογισθεί ότι υπάρχουν περίπου δύο εκατομμύρια χημικές ενώσεις πολλές από τις οποίες έχουν επικίνδυνες ιδιότητες. Γι' αυτό το λόγο οι χημικές ουσίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με μεγάλη προσοχή.

Η έκθεση στις χημικές ουσίες γίνεται με διάφορους τρόπους, όπως για παράδειγμα με την εισπνοή, την απορρόφηση (επαφή με το δέρμα) και την πέψη (κατάποση). Αν η έκθεση δεν παρεμποδιστεί ή αν δεν μειωθεί σε χαμηλά επίπεδα, τότε μπορεί να επιφέρει σοβαρές ασθένειες, (άσθμα, δερματίτιδα, καρκίνο και μερικές φορές θάνατο). Τα μέτρα προστασίας πρέπει να οδηγούν στην ελαχιστοποίηση της έκθεσης και σε κάθε περίπτωση το επίπεδο έκθεσης πρέπει να είναι κατώτερο από εκείνο που ορίζουν οι σχετικές οριακές τιμές. Είναι επίσης σημαντικό οι εργαζόμενοι να ενημερώνονται για τους κινδύνους και να εκπαιδεύονται για τους τρόπους προφύλαξης και προστασίας τους.

ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;

Τα με αριθμό 17, 18, 20, 26, 33, 50, 51 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Μόλυβδος

Γνωρίζετε αν χρησιμοποιείτε μόλυβδο στην επιχείρησή σας;

Κατασκευάζετε ή ανακυκλώνετε συσσωρευτές;

Κατασκευάζετε ή χρησιμοποιείτε βαφές, κόλλες ή συγκολλήσεις από μόλυβδο;

Έχετε υαλοβιομηχανία ή βιομηχανία κεραμεικών ή αγγειοπλαστική, τυπογραφικών εργασιών με μόλυβδο;

Έχετε συνεργείο κατεδάφισης, απόξεσης, καύσης ή κοπής με φλόγα, υλικών που καλύπτονται με μόλυβδο;

Γνωρίζετε ότι ο μόλυβδος εισέρχεται στον οργανισμό μέσω της εισπνοής ή με την κατάποση;

Η σκόνη ή ο καπνός που παράγονται και, αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα, διαχέονται στους χώρους εργασίας κατά την κατεργασία μεταλλικού μολύβδου, ή υλικών που περιέχουν μόλυβδο ή ενώσεις ιόντων του, μπορεί μακροπρόθεσμα να έχουν βλαπτικές συνέπειες πάνω στην υγεία των εργαζομένων, εφ' όσον εισέλθουν στον οργανισμό τους μέσω της αναπνοής ή της κατάποσης.

Η νομοθεσία προβλέπει ένα πλέγμα μέτρων που υποχρεούται να παίρνει ο εργοδότης για την προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε μόλυβδο, τα οποία κλιμακώνονται ανάλογα με το βαθμό του κινδύνου και περιλαμβάνουν προληπτικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, έλεγχο του αέρα των χώρων εργασίας και παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων για να διαπιστωθεί αν ξεπερνιούνται ορισμένα όρια συγκέντρωσης μολύβδου στον αέρα και στο αίμα των εργαζομένων, που επιβάλλουν τη λήψη πρόσθετων προληπτικών ή επανορθωτικών μέτρων.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Το με αριθμό 19 νομοθέτημα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Αμίαντος

Ξέρετε αν υπάρχει αμίαντος στην επιχείρησή σας; Μπορεί να είναι παρών σε ένα κτίριο ή σε ένα μονωτικό υλικό.

Η επιχείρησή σας έχει σχέση με συντήρηση και επισκευή κτιρίων; Μπορεί να έρχεστε σε επαφή με τον αμίαντο, ενώ κάνετε δουλειά ρουτίνας.

Γνωρίζετε τις διατάξεις για την κατάφραση στοιχείων από αμίαντο ή την αφαίρεση αμιάντου από μια κατασκευή;

Γνωρίζετε αν υπάρχει αμίαντος σε κάποιο από τα υλικά που χρησιμοποιείτε;

Ο αμίαντος μπορεί να είναι απία θανάτου ή επαγγελματικής ασθένειας. Βέβαια οι περισσότερες περιπτώσεις οφείλονται στην έκθεση που οι εργαζόμενοι υπέστησαν κατά τις περασμένες δεκαετίες σε συγκεντρώσεις πολύ υψηλότερες από τα ισχύοντα σήμερα όρια. Αν εργάζεστε με αμίαντο ή έρχεστε σε επαφή με αυτόν λόγω εργασιών επισκευής ή συντήρησης, πρέπει να είστε ιδιαίτερα προσεκτικός. Ο αμίαντος μπορεί να βρεθεί σε μονώσεις και σε επενδύσεις κτιρίων και πλοίων, σε σωληνώσεις, σε πυράντοχες επενδύσεις, σε κατασκευές με αμιαντοτσιμέντο κλπ. Γενικά είναι επικίνδυνος αν κατά τις εργασίες με υλικά που περιέχουν αμίαντο οι ίνες του που διαφεύγουν στον αέρα. Επειδή χρησιμοποιείται ακόμη και στα τακάκια των δισκόφρενων και στα καλύμματα του συμπλέκτη μπορεί να υπάρχει κίνδυνος έκθεσης και κατά τις εργασίες επισκευής των αυτοκινήτων.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Το με αριθμό 21 νομοθέτημα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Φωτισμός - Θερμοκρασία

Πως είναι τοποθετημένα τα φώτα σε σχέση με την εργασία; Υπάρχει ελλιπής φωτισμός που δυσκολεύει την εργασία;

Υπάρχουν εργαζόμενοι που παραπονοούνται για «θάμβωση»;

Πότε καθαρίστηκαν οι λαμπτήρες και οι ανακλαστήρες τους τελευταία;

Γνωρίζετε τους παράγοντες που συντελούν στην αύξηση της θερμικής καταπόνησης;

Γνωρίζετε ότι την ζεστή εποχή οι εργαζόμενοι σε συνθήκες που συνυπάρχουν υψηλή θερμοκρασία και υγρασία αισθάνονται δυσάρεστα; Γνωρίζετε ότι τούτο έχει επιπτώσεις τόσο στην υγεία τους όσο και στην απόδοσή τους;

ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;
Το με αριθμό 36 νομοθέτημα του πίνακα Α στη σελίδα 25.

Ο φωτισμός σε ένα εργασιακό χώρο είναι συνδυασμός του φυσικού φωτισμού που μπαίνει από τα παράθυρα ή τα ανοίγματα και του τεχνητού φωτισμού. Σε περιπτώσεις που θα πρέπει να φωτίζεται καλύτερα η θέση και το αντικείμενο της εργασίας χρησιμοποιείται και τοπικός φωτισμός. Γενικά κάθε εργασία απαιτεί συγκεκριμένο επίπεδο φωτισμού ώστε να εκτελείται με άνεση και ασφάλεια. Η βρωμιά στους λαμπτήρες και στις εγκαταστάσεις αποτελεί την πιο απλή αιτία μείωσης του φωτισμού.

Ο συνδυασμός υψηλής θερμοκρασίας και υγρασίας σημαίνει δύσκολες συνθήκες εργασίας με δυσμενή αποτελέσματα τόσο στην υγεία των εργαζομένων όσο και στην απόδοσή τους. Οι μηχανές και ορισμένες κοπιαστικές εργασίες συμβάλλουν ιδιαίτερα στην θερμική καταπόνηση του εργαζόμενου. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να διατηρούμε τους χώρους εργασίας σε ανεκτές θερμοκρασίες.

Θόρυβος

Υπάρχει πουθενά τόσος θόρυβος που οι εργαζόμενοι, ενώ βρίσκονται σε κανονική απόσταση συνομιλίας, θα πρέπει να φωνάζουν δυνατά για να ακουστούν; Αν τα πράγματα έχουν έτσι, τότε υπάρχει κίνδυνος για την ακοή.

Υπάρχει εργαζόμενος που πάει μετά τη δουλειά στο σπίτι του κι έχει κουδούνισμα στα αυτιά του;

Έχετε εργαλεία ή εξοπλισμό εργασίας που κάνει δυνατό ή και εκρηκτικό ακόμη θόρυβος;

Ξέρετε ότι υπάρχει οριακή τιμή για τον θόρυβο;

Υπάρχουν θέσεις εργασίας όπου οι εργαζόμενοι φορούν μέσα προστασίας της ακοής; Τότε ίσως χρειάζεται έλεγχος των συστημάτων μείωσης του θορύβου για να διαπιστωθεί αν αποδίδουν καλά.

Οι υψηλές στάθμες θορύβου στην εργασία μπορούν να προκαλέσουν απώλεια της ακοής. Αυτό μπορεί να πάρει κάποιο χρόνο για να γίνει μόνιμο. Οι νέοι προσβάλλονται τόσο όσο και οι μεγαλύτεροι, αλλά η πρόωρη κώφωση είναι η χειρότερη. Οι παθόντες αρχίζουν να αντιλαμβάνονται τη δυσκολία τους να ακούν, όταν πλέον δεν μπορούν να παρακολουθήσουν καλά τη συνομιλία που γίνεται ανάμεσα σε μια ομάδα ανθρώπων ή όταν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς τους παραπονιούνται ότι η τηλεόραση είναι πολύ δυνατά. Η κώφωση μπορεί να κάνει τους παθόντες να αισθάνονται απομονωμένοι από την οικογένειά τους, τους φίλους τους και τους συναδέλφους τους.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Το με αριθμό 28 νομοθέτημα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Δονήσεις

Εργάζεται κανείς με ηλεκτροκίνητα εργαλεία χειρός ή εργαλεία λειτουργίας με αέρα όπως π.χ. γωνιακούς τριβείς, καρφωτικά πιστόλια, αερόσφυρες, κλπ;

Νιώθει κανείς ενόχληση ή μούδιασμα στις άκρες των δακτύλων όταν απασχολείται σε τέτοιες εργασίες;

Οδηγεί κανείς συχνά ελκυστήρες (τρακτέρ) ή περνοφόρα οχήματα;

Η δόννη από ηλεκτροκίνητα εργαλεία, από εργαλεία λειτουργίας με αέρα, από άλλο εξοπλισμό ή ακόμα και από κάποιες διαδικασίες μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στα χέρια και στους βραχίονες των χρηστών δημιουργώντας το “σύνδρομο Raynaud”. Αυτό είναι μια οδυνηρή και μη αναστρέψιμη κατάσταση η οποία συμπεριλαμβάνει το σύνδρομο των “άσπρων δακτύλων” και τα αποτελέσματα μπορεί να είναι κακή κυκλοφορία του αίματος, βλάβες στα νεύρα και στους μύες και απώλεια της φυσιολογικής αίσθησης της αφής και συλληπτικής ικανότητας των χεριών. Η δόννη ολόκληρου του σώματος όταν οδηγούμε ή επιβαίνουμε σε οχήματα που κινούνται πάνω σε ανώμαλο έδαφος μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα της σπονδυλικής στήλης.

**ΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΥΠΟΨΗ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Τα με αριθμό 54, 55 πρότυπα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων

Είναι δυνατό να μεταφερθεί μηχανικά ένα φορτίο που διακινείται χειρωνακτικά;

Η ανύψωση και η μεταφορά φορτίων γίνεται με έντονο σπρώξιμο, τράβηγμα ή τέντωμα;

Υπάρχει επαναλαμβανόμενη χειρωνακτική διακίνηση;

Πρέπει να μεταφέρετε αντικείμενα ή φορτία σε μεγάλες αποστάσεις;

Γνωρίζετε τις μεθόδους ορθής διακίνησης φορτίων; Έχετε εκπαιδεύσει τους εργαζόμενους σε αυτές;

Αναγκάζεστε κατά την εργασία σας να έχετε σκυφτή πλάτη ή και αφύσικες στάσεις των χεριών και των βραχιόνων (π.χ αποκλίσεις των καρπών);

Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων σημαίνει μεταφορά ή υποστήριξη φορτίων με τα χέρια ή με τη δύναμη του σώματος. Πολλοί άνθρωποι καταπονούν την πλάτη τους, τα μπράτσα τους, τα χέρια τους ή τα πόδια τους. Ένα μόνο σπκωμα φορτίου με άσχημο τρόπο μπορεί να οδηγήσει σε τραυματισμό. Ακόμα και η ανύψωση ελαφρότερων φορτίων με κακό τρόπο μπορεί αθροιστικά με το χρόνο να επιφέρει βλάβες. Επίσης προβλήματα των άνω άκρων του σώματος, μπορεί να δημιουργηθούν και κατά την εργασία γραφείου αν οι απασχολούμενοι εργάζονται σε αφύσικη στάση λόγω κακού σχεδιασμού της θέσης εργασίας ή του εξοπλισμού εργασίας, καθώς και σαν αποτέλεσμα επαναλαμβανόμενων ή απότομων κινήσεων.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;
Το με αριθμό 31 νομοθέτημα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Οθόνες ηλεκτρονικών υπολογιστών

Χρησιμοποιείται οθόνες στην επιχείρησή σας;

Υπάρχουν εργαζόμενοι που κάθονται μπροστά σε οθόνες πολλές ώρες;

Μήπως υπάρχουν εργαζόμενοι με συχνό πονοκέφαλο και ερεθισμένα «κόκκινα» μάτια;

Έχει η θέση εργασίας κατάλληλη διαμόρφωση και φωτισμό;

Γνωρίζετε ότι οι κίνδυνοι από την χρήση οθονών αφορούν και το μυοσκελετικό σύστημα;

Υπάρχει εργασιακό στρες εξ αιτίας του ακατάλληλου λογισμικού;

Οι οθόνες οπτικής απεικόνισης (υπολογιστές, τηλεοράσεις, οθόνες κυκλωμάτων παρακολούθησης κλπ.) κρύβουν μια ποικιλία κινδύνων για τους εργαζόμενους μπροστά από αυτές. Οι κίνδυνοι βλάβης της υγείας αφορούν κατά μεγάλο μέρος τα μάτια, αλλά όχι μόνον αυτά. Αφορούν και τα χέρια, την πλάτη και γενικότερα το μυοσκελετικό σύστημα του ανθρώπου. Επειδή η εργασία μπροστά σε οθόνες όλο και θα αυξάνεται στο μέλλον ακολουθώντας τις τεχνολογικές εξελίξεις, έχει σημασία να εφαρμόζονται εξ αρχής όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων. Μπορεί τα αποτελέσματα από την εργασία σε οθόνες να μην είναι άμεσα, αλλά δεν πρέπει να αγνοούνται ή να μετατίθεται η επίλυση τους για αργότερα, διότι σίγουρα είναι σοβαρά. Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται είναι τεχνικά, εργονομικά, αλλά και οργανωτικά (διαλείμματα κλπ).

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Το με αριθμό 32 νομοθέτημα του
πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Εργασίες συντήρησης και οικοδομικές παρεμβάσεις

Ξέρετε ότι σαν υπεύθυνος της επιχείρησης έχετε και ευθύνη για τους εργολάβους και τους τεχνικούς που εργάζονται για σας;

Μήπως κάποιος πρέπει κάποια στιγμή να εργαστεί στη στέγη ή σε υπερυψωμένο σημείο ή πάνω σε εύθραυστες επιφάνειες;

Διαθέτετε σκάλες, σκαλωσιές τύπου Διπύργου ή άλλου είδους εξοπλισμό για εργασίες σε ύψος;

Υπάρχει περίπτωση να δημιουργηθούν ανοίγματα στο δάπεδο ή στον τοίχο.

Υπάρχει δεξαμενή, βόθρος, σιλό ή παρόμοιος κλειστός χώρος που θα μπορούσε κάποιος να πάει;

Μήπως κάποιος πρέπει να εντοπίζει και να αποκαθιστά τις βλάβες των μηχανημάτων ή του εξοπλισμού;

Είναι εύκολο να παραβλέψει κανείς αυτές τις εργασίες, επειδή συμβαίνουν περιστασιακά και επειδή συνήθως ένας εργολάβος ή μια τεχνική εταιρία κάνει τη δουλειά. Μερικές φορές οι εργασίες αυτές πρέπει να γίνουν σε μέρη που κανονικά δεν πάει κανείς, π.χ. στην ταράτσα ή στον ηλεκτρικό πίνακα της εγκατάστασης. Μπορεί να χρειαστεί να γίνει έλεγχος μιας βλάβης ή μια γρήγορη επισκευή, συχνά εκτός ρουτίνας. Μπορεί προσωρινά να δημιουργηθεί κάποιο άνοιγμα σε δάπεδο ή σε τοίχο. Πτώσεις από ύψος, π.χ. από φορητή σκάλα, από σκαλωσιά, από ανοίγματα και κενά, από πατάκια και υπερυψωμένα δάπεδα ή από τη στέγη, είναι η συνηθέστερη αιτία σοβαρού τραυματισμού.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Τα με αριθμό 12, 14, 29 και 38
νομοθετήματα του πίνακα Α στη
σελίδα 25.**

Πυρκαγιά ή έκρηξη

Αποθηκεύετε εύφλεκτες ύλες;

Εργάζεστε με πλαστικούς αφρούς ή με παραγεμίσματα πολυεστερικού τύπου; Μερικοί τύποι θα αναφλεχθούν εύκολα και θα καούν πολύ γρήγορα βγάζοντας πυκνό μαύρο καπνό.

Βάφετε με σπρέϊ εύφλεκτων χρωμάτων; Οι ατμοί είναι βαρύτεροι από τον αέρα και μαζεύονται στα κατώτερα στρώματα.

Χρησιμοποιείτε οξυγόνο, ή προπάνιο σε κυλίνδρους;

Ξέρετε τους κινδύνους που απορρέουν όταν προσπαθείτε να ζωρέψετε τη φωτιά με εύφλεκτα υγρά;

Εχετε ορίσει τις οδούς διαφυγής και τις εξόδους κινδύνου;

Κάθε χρόνο πολλοί άνθρωποι παθαίνουν εγκαύματα που προκαλούνται από τα εύφλεκτα υλικά με τα οποία εργάζονται. Η μεγάλη ποικιλία εύφλεκτων υλικών στο χώρο εργασίας ξεκινάει από τα πιο προφανή, π.χ. καύσιμα θέρμανσης, βενζίνη, διαλυτικά και αέρια συγκολλήσεων, μέχρι τα λιγότερο ύποπτα υλικά, π.χ. είδη συσκευασίας και σκόνες ξύλου, ζάχαρης και αλευρόσκονη. Για να ξεκινήσει μια φωτιά χρειάζονται καύσιμο, αέρας και σπινθήρας (πηγή ανάφλεξης). Αν ελέγξει κανείς αυτούς τους παράγοντες μπορεί να ελέγξει την πυρκαγιά. Συμβουλευτείτε την Πυροσβεστική Υπηρεσία για τους πυροσβεστήρες, το πυροσβεστικό δίκτυο, τα συστήματα ειδοποίησης και τις εξόδους κινδύνου.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;**

**Τα με αριθμό 36, 52 και 53
νομοθετήματα του πίνακα Α στη
σελίδα 25.**

Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ενημερώνετε τους εργαζόμενους για τους κινδύνους στο χώρο εργασίας, για τα μέτρα που λαμβάνετε και για την αναγκαιότητα της χρήσης ΜΑΠ για την αντιμετώπιση των κινδύνων που παραμένουν;

Γνωρίζετε ότι τα ΜΑΠ χορηγούνται δωρεάν σε ατομική βάση και ότι πρέπει να αντικαθίστανται σε περίπτωση φθοράς ή με βάση την ημερομηνία λήξης της χρήσης των .

Όταν επιλέγετε ΜΑΠ λαμβάνετε υπόψη το ζήτημα της προσαρμογής και τα ατομικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων;

Χρησιμοποιείτε ΜΑΠ; Τα καθαρίζετε και τα φυλάσσετε σε θέσεις με καλές συνθήκες καθαριότητας και υγιεινής

Όταν παίρνουμε μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στόχος μας είναι να εξαλείψουμε τις πηγές κινδύνου. Μερικές όμως φορές κάποιοι κίνδυνοι παραμένουν. Στην περίπτωση αυτή οι εργαζόμενοι προφυλάσσονται από τους κινδύνους που παραμένουν με τα ΜΑΠ.

Η χορήγηση των ΜΑΠ αποτελεί εργοδοτική υποχρέωση.

Τα ΜΑΠ για να προσφέρουν την προστασία που απαιτείται πρέπει να είναι τα κατάλληλα για τον κίνδυνο που θέλουμε να αντιμετωπίσουμε, να συντηρούνται σε καλή κατάσταση και να είναι καθαρά.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;
Τα με αριθμό 30 και 45 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.**

Πρώτες Βοήθειες και αναγγελία ατυχημάτων

Έχετε κάνει τις ελάχιστες απαιτούμενες προβλέψεις στο χώρο εργασίας σας;

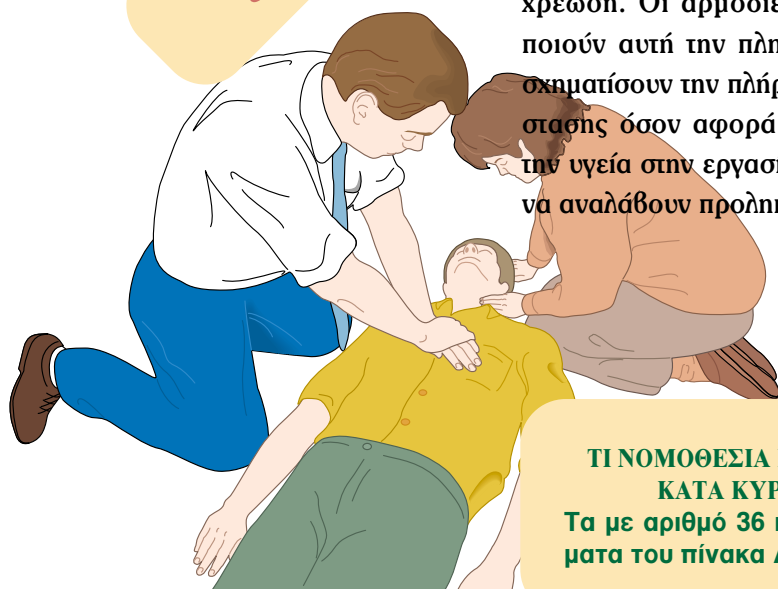
Υπάρχει ένα καλά εξοπλισμένο και εύκολα προσιτό κουτί πρώτων βοηθειών;

Έχει γίνει σε κατάλληλο πρόσωπο ανάθεση καθηκόντων για την παροχή πρώτων βοηθειών;

Γνωρίζετε αν θα έπρεπε να κάνετε κάτι παραπάνω από αυτά τα ελάχιστα;

Ξέρετε ότι πρέπει να αναγγέλλονται όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας κι αν πρόκειται για σοβαρό τραυματισμό ή θάνατο να τηρούνται αμετάβλητα όλα τα στοιχεία;

Αυτό το φυλλάδιο έχει γίνει αποκλειστικά για την πρόληψη. Μερικές φορές όμως τα πράγματα πάνε στραβά. Αν κάποιος τραυματιστεί ή αρρωστήσει ξαφνικά στη δουλειά, τότε είναι πολύ σημαντικό να του παρασχεθεί βοήθεια αμέσως και κάθε μη ασφαλής κατάσταση να μετατραπεί σε ασφαλή. Πρώτες βοήθειες σημαίνει περιποίηση των μικροτραυμαμάτων στην εργασία και άμεση προσοχή στα πιο σοβαρά συμπτώματα μέχρι να έλθει ιατρική βοήθεια. Με τις πρώτες βοήθειες μπορούν να σωθούν ζωές και παράλληλα οι μικροτραυματισμοί να μην εξελιχθούν σε σοβαρότερους. Η αναγγελία των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών είναι νομική υποχρέωση. Οι αρμόδιες αρχές χρησιμοποιούν αυτή την πληροφόρηση για να σχηματίσουν την πλήρη εικόνα της κατάστασης όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και στη συνέχεια να αναλάβουν προληπτική δράση.

**ΤΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ;
Τα με αριθμό 36 και 37 νομοθετήματα του πίνακα Α στη σελίδα 25.**

ΠΙΝΑΚΑΣ Α

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

1. ΒΔ της 10-9-37 (ΦΕΚ 405/Α37) “Περί ασφαλείας των εν τοις ξυλουργικοίς εργοστασίοις ασχολουμένων εργατών και τεχνιτών”.
2. ΒΔ 380/63 (ΦΕΚ 111/Α/63) “Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας αυτοκινητοστασίων”.
3. ΠΔ 362/68 (ΦΕΚ 117/Α/68) “Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας εργαζομένων εν τοις βυρσοδεψείοις απάσης της χώρας”
4. ΒΔ 464/1968 (ΦΕΚ 153/Α/68) “Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις τα τυπογραφεία και γενικώς εργοστάσια γραφικών τεχνών και επεξεργασίας χάρτου απάσης της χώρας, είτε λειτουργούντων ως αυτοτελών επιχειρήσεων, είτε ως συγκροτημάτων εργοστασιακών ή μεμονωμένων”.
5. ΒΔ 590/68 (ΦΕΚ 199/Α/68) “Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας των εις τα εργοστάσια και εργαστήρια κατασκευής συσσωρευτών μολύβδου εργαζομένων”.
6. Ν 61/1975 (ΦΕΚ 132/Α/75) “Περί προστασίας των εργαζομένων εκ των κινδύνων των προερχομένων εκ της χρήσεως βενζολίου ή προϊόντων περιεχόντων βενζόλιο”.
7. ΠΔ 212/76 (ΦΕΚ 78/Α/76) “Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις μεταφορικές ταινίας και προωθητάς εν γένει”.
8. ΠΔ 95/78 (ΦΕΚ 20/Α/78) “Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων”.
9. ΠΔ 151/78 (ΦΕΚ 31/Α/78) “Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις θερμοπλαστικούς και παρομοίους τούτων πιεστήρας”.
10. ΠΔ 152/78 (ΦΕΚ 31/Α/78) “Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις πιεστήρας δι’ εκκέντρου και παρομοίους τοιούτους”.
11. ΠΔ 216/78 (ΦΕΚ 47/Α/78) “Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις την μεταφοράν ρευστών-πυρακτωμένων υλών, δια περνοφόρων οχημάτων”.
12. ΠΔ 778/80 (ΦΕΚ 193/Α/80) “Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών”.
13. ΠΔ 1179/80 (ΦΕΚ 302/Α/80) “Περί προστασίας της υγείας των εργαζομένων των εκτιθεμένων εις το μονομερές βινυλοχλωρίδιον κατ’ εφαρμογήν της οδηγίας υπ’ αριθ. 78/610”.
14. ΠΔ 1073/81 (ΦΕΚ 260/Α/81) “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων

αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού”.

15. Ν 1396/83 (ΦΕΚ 126/Α/83) “Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα”.
16. ΑΠ 130646/84 (ΦΕΚ 154/Β/84) “Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας”
17. Ν 1568/85 (ΦΕΚ 177/Α/85) “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
18. ΠΔ 307/86 (ΦΕΚ 135/Α/86) “Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους”. *(Τροποποιήθηκε με το πδ 77/93 και είναι υπό έκδοση νέο πδ με νέο κατάλογο οριακών τιμών)*.
19. ΠΔ 94/87 (ΦΕΚ 54/Α/87) “Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μεταλλικό μόλυβδο και τις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία”.
20. ΑΠ 130879/87 (ΦΕΚ 341/Β/87) “Τρόπος διενέργειας περιοδικού ελέγχου για τον υπολογισμό της συγκέντρωσης βενζολίου στην ατμόσφαιρα των χώρων εργασίας”
21. ΠΔ 70α/88 (ΦΕΚ 31/Α/88) “Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία”. *(Τροποποιήθηκε με το πδ 175/97)*
22. ΠΔ 294/88 (ΦΕΚ 138/Α/88) “Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφαλείας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παράγραφος 1 του ν. 1568/1985 “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων””.
23. Ν 1837/89 (ΦΕΚ 85/Α/89) “Για την προστασία των ανηλίκων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις”.
24. ΠΔ 225/89 (ΦΕΚ 106/Α/89) “Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα”.
25. ΑΠ 130558/89 (ΦΕΚ 471/Β/89) “Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων στα μηχανογραφικά Κέντρα του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ”.
26. ΑΠ 131099/89 (ΦΕΚ 930/Β/89) “Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων και/ή ορισμένων δραστηριοτήτων”.
27. ΠΔ 70/90 (ΦΕΚ 31/Α/90) “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες”.
28. ΠΔ 85/91 (ΦΕΚ 38/Α/91) “Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/ΕΟΚ”.
29. ΠΔ 395/94 (ΦΕΚ 221/Α/94) “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ” *(Τροποποιείται με νέο υπό έκδοση πδ)*
30. ΠΔ 396/94 (ΦΕΚ 221/Α/94) “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου

89/656/ΕΟΚ”.

31. ΠΔ 397/94 (ΦΕΚ 221/Α/94) “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ”
32. ΠΔ 398/94 (ΦΕΚ 221/Α/94) “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία με θόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/270/ΕΟΚ”.
33. ΠΔ 399/94 (ΦΕΚ 221/Α/94) “Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ”
34. ΠΔ 105/95 (ΦΕΚ 67/Α/95) “Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ”.
35. ΠΔ 186/95 (ΦΕΚ 97/Α/95) “Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ”. *(Τροποποιήθηκε με το πδ 174/97 και τροποποιείται με νέο υπό έκδοση πδ)*
36. ΠΔ 16/96 (ΦΕΚ 10/Α/96) “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.
37. ΠΔ 17/96 (ΦΕΚ 11/Α/96) “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
38. ΠΔ 305/96 (ΦΕΚ 212/Α/96) “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.
39. ΠΔ 176/97 (ΦΕΚ 150/Α/97) “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ”.
40. ΠΔ 177/97 (ΦΕΚ 150/Α/97) “Ελάχιστες προδιαγραφές για τη βελτίωση της προστασίας, της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές δια γεωτρήσεων βιομηχανίες σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/91/ΕΟΚ”.
41. ΠΔ 62/98 (ΦΕΚ 67/Α/98) “Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ”.
42. Σχέδιο ΠΔ “Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΚ” **Υπό έκδοση.**
43. Σχέδιο ΠΔ “Όροι ίδρυσης και λειτουργίας υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης και άλλες διατάξεις.” **Υπό έκδοση.**
44. ΠΔ 377/1993 (ΦΕΚ 160/Α/93) “Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις οδηγίες 89/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις μηχανές” *(Τροποποιήθηκε με το πδ 18/96)*

ΑΛΛΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

45. ΑΠ 4373/1205/93 (Φ.Ε.Κ.187/Β/93) "Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ Οδηγία του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας". (Τροποποιήθηκε με την ΑΠ 8881/94).
46. Κανονισμός εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.
47. ΑΠ 15177/93 (ΦΕΚ 665/Β/93) Κανονισμός για την ασφαλή κατασκευή και κυκλοφορία των δοχείων πίεσης και των συσκευών αερίου.
48. ΑΠ 51949/51 "Περί μέτρων ασφαλείας λειτουργίας λεβήτων και λεβητοστασιών σταθερών εγκαταστάσεων".
49. ΒΔ 11-3-55 (ΦΕΚ 82/Α/55) "Περί επιβλέψεως της λειτουργίας και χειρισμού ατμολεβήτων"
50. ΚΥΑ 1197/89 (ΦΕΚ 567/Β/90) "Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικινδύνων παρασκευασμάτων"
51. ΑΠ 378/94 (ΦΕΚ 705/Β/94) "Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση αυτών με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει".
52. ΠΔ 71/88 (ΦΕΚ 32/Α/88) "Κανονισμός πυροπροστασίας κτιρίων (άρθρο 11), βιομηχανίες, αποθήκες".
53. ΑΠ 7755/160/88 (ΦΕΚ 241/Β/88) "Λήψη μέτρων πυροπροστασίας στις βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και αποθήκες αυτών, καθώς και αποθήκες ευφλέκτων και εκρηκτικών υλών".

ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

54. Ολοσωματική δόνηση ISO 2631/78.
55. Δόνηση συστήματος ISO 5349/86.

ΠΙΝΑΚΑΣ Β

Εκδόσεις Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

1. Συλλογή – Κωδικοποίηση Εργατικής Νομοθεσίας (2 τόμοι), 1981
2. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία, 1987
3. Συμπόσιο -Υγιεινή και Ασφάλεια στις ΜΜΕ, 1988
4. Για να δουλεύεις με ασφάλεια σε οικοδομές και σε άλλα τεχνικά έργα, 1988
5. Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες - ΠΔ 70α, 1990
6. Ασφάλεια στην εργασία κατεργασίας ξύλου (τρίπτυχο), 1992
7. Γενικές οδηγίες ασφάλειας ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών (αφίσα), 1992
8. Ασφάλεια στις ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες (τρίπτυχο), 1993
9. Η υγεία σου εξαρτάται από την ασφάλειά σου - εσύ που δουλεύεις στο χώρο του μηχανοστασίου εφάρμοσε τα μέτρα ασφάλειας (δίπτυχο), 1993
10. Ασφάλεια , Υγιεινή και Υγεία στους χώρους εργασίας (σύνολο μικρών αφισών), 1993
11. Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας, 1993
12. Φυτοφάρμακα και προστασία της υγείας, 1995
13. Φυτοφάρμακα και προστασία της υγείας (τρίπτυχο), 1995
14. Σήμανση ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας, 1996
15. Μέσα ατομικής προστασίας. Πότε και πώς (τρίπτυχο), 1996
16. Κέντρο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας – ΚΥΑΕ (τρίπτυχο), 1996
17. Μέθοδοι δειγματοληψίας και προσδιορισμού χημικών παραγόντων στο εργασιακό περιβάλλον, 1996
18. Νομοθετικό πλαίσιο για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, 1996
19. Ο μόλυβδος στους χώρους εργασίας (τρίπτυχο), 1996
20. Ο θόρυβος στη δουλειά σας, 1996
21. Μέσα Ατομικής Προστασίας Ακοής - Σύντομος οδηγός, 1996
22. Πίνακας σημάτων ασφαλείας (αφίσα), 1996
23. Υπολογιστής στη δουλειά σας, 1997
24. Νομοθετήματα εναρμόνισης του εθνικού μας δικαίου προς τις κοινοτικές οδηγίες για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, 1997
25. Νομοθεσία για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε οικοδομικές εργασίες και τεχνικά έργα, 1997
26. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία - Έλεγχος ασφάλειας στα αγγειοπλαστεία, 1998
27. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία - Έλεγχος ασφάλειας στα στεγνοκαθαριστήρια, 1998
28. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία - Έλεγχος ασφάλειας στα υποδηματοποιεία, 1998
29. Πρακτικές οδηγίες για τη σύνταξη της εκτίμησης του κινδύνου σε μικρές επιχειρήσεις - Πέντε απλά βήματα, 1998
30. Οργάνωση της εργασίας: πρώτα απ' όλα η υγεία και η ασφάλεια, 1998

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ

Εκδόσεις Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

1. Εγχειρίδιο Νομοθεσίας Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, 1994
2. Ασφάλεια και Υγεία κατά την Εργασία στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, 1995
3. Ασφάλεια και υγεία στις κατασκευές, 1996
4. Συλλογή Νομολογίας για την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, 1996
5. Η Κατάρτιση στους Τομείς της Ασφάλειας και της Υγείας στο Χώρο Εργασίας - Έρευνα Αναγκών Κατάρτισης, 1996 α' έκδοση και 1998 β' έκδοση
6. Ατομικό Βιβλιάριο Επαγγελματικού Κινδύνου, 1996
7. Στατιστικές Εργατικών Ατυχημάτων στην Ελλάδα, 1996
8. Ανάλυση Επικινδυνότητας στη Βιομηχανία, 1997
9. CD-ROM ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., 1997
10. Πρότυπα Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Τεχνικούς Ασφάλειας, 1997
11. Μεθοδολογικός οδηγός για την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου, 1997
12. 1996 - Οριακές τιμές (TLVs) Χημικών Ουσιών και Φυσικών Παραγόντων και Δείκτες Βιολογικής Έκθεσης (BEIs), 1997
13. Θερμική καταπόνηση των εργαζομένων κατά το θέρος (τρίπτυχο), 1998
14. Μόλυβδος και εργασία, 1998

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ

Αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμοί για θέματα υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων

Α. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ, Πειραιώς 40, 101 82 ΑΘΗΝΑ

1. Γεν. Δ/ση Συνθηκών & Υγιεινής της Εργασίας

3214327, 3214310, fax 3214294, Σελίδα Internet <http://www.osh.gr>

2. Δ/ση Συνθηκών Εργασίας

3214105, 3214336, 3214033, 3213673, 3214417, 3214823, E-mail: areca@compulink.gr

3. Κ.Υ.Α.Ε. (Κέντρο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας)

3214820, 3214093, 3214147, 3214532, 3214197, E-mail: kyae@compulink.gr

Β. ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ

ΠΟΛΗ

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Διεύθυνση Υπηρεσίας

Διοικητήριο

Τηλέφωνο

0841 28334

ΑΓΡΙΝΙΟ

Δαγκλή & Τσαλδάρη

0641 24275

ΑΘΗΝΑ

Πειραιώς & Βούλγαρη 2

01 5240571

ΑΙΓΙΟ

Ανδρονόπουλου 12

0691 23503

ΑΙΔΗΨΟΣ

Ερμού 28

0226 23314

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Σ. Βενιζέλου 12

0333 24426

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Καραολή & Δημητρίου 40

0551 28855

ΑΛΜΥΡΟΣ

Αλμυρός

0422 21839

ΑΜΑΛΙΑΔΑ

Δόλιανη 25

0622 22893

ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ

Ν. Στράτου 3

0642 22943

ΑΜΦΙΣΣΑ

Δελμούζου 11

0265 28538

ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ - ΠΑΛΛΗΝΗ

17ο χιλ. Λ. Μαραθώνος

01 6033048

ΑΝΔΡΟΣ

Άνδρος

0282 23619

ΑΡΓΟΣ

Ναυπλίου 17

0751 26235

ΑΡΤΑ

Πριοβόλου 30

0681 27898

ΑΤΑΛΑΝΤΗ

Αταλάντη

0233 22890

ΒΕΡΟΙΑ

Ιπποκράτους 18

0331 24620

ΒΟΛΟΣ

Διοικητήριο

0421 75339

ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ

Μπάφρας 8

0382 28119

ΓΡΕΒΕΝΑ

Μακεδονομάχων 37

0462 22509

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ

Υψηλάντου 9

0553 23573

ΔΡΑΜΑ

Διοικητήριο

0521 34988

ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ - ΑΙΓΑΛΕΩ

Θηβών 357

01 5397067

ΕΔΕΣΣΑ

Διοικητήριο

0381 22097

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Ε. Βενιζέλου 1

0695 42406

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Π. Τσαλδάρη 28

0665 22694

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Αγ. Αικατερίνης 3

081 282645

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Φράγκων 14

031 535640

ΘΗΒΑ

Επαμεινώνδα 17

0262 27815

ΘΗΡΑ

Θήρα

0286 22683

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Διοικητήριο

0651 87338

ΚΑΒΑΛΑ

Διοικητήριο

051 291436

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Διοικητήριο

0721 95817

ΚΑΡΔΙΤΣΑ	Χατζηδημητρίου 17	0441 22638
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ	Ν. Τσιαμπούλα 5	0237 80264
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	Π. Διοικητήριο	0467 29016
ΚΑΤΕΡΙΝΗ	25ης Μαρτίου 6	0351 23238
ΚΕΡΚΥΡΑ	Διοικητήριο	0661 89161
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ	Διοικητήριο	0671 28161
ΚΙΑΤΟ	Κιάτο	0742 23810
ΚΙΛΚΙΣ	Αριστείδου 8	0341 28451
ΚΟΖΑΝΗ	Διοικητήριο	0461 22579
ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Διοικητήριο	0531 22892
ΚΟΡΙΝΘΟΣ	Κροκιά 2	0741 81070
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ	Αμβρ. Φραντζή	0761 23557
ΚΩΣ	Ακτή Μιαούλη 2	0242 28957
ΛΑΜΙΑ	Κολοκοτρώνη 7	0231 22347
ΛΑΡΙΣΑ	Διοικητήριο	041 597392
ΛΕΥΚΑΔΑ	Αρ. Βαλαωρίτη 25	0645 21732
ΛΙΒΑΔΕΙΑ	Καραγιαννοπούλου 34	0261 29756
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	Φ. Κατάσσου 6	0631 28895
ΜΗΛΟΣ	Διοικητήριο	0287 22360
ΜΥΤΙΛΗΝΗ	Παξών 1	0251 46678
ΝΑΞΟΣ	Νάξος	0285 23938
ΝΑΟΥΣΑ	Διοικητήριο	0332 28718
ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	Αποκαύκου 16	0634 22339
ΝΑΥΠΛΙΟ	Παρ. οδός Ναυπλίου - Ν. Κίου	0752 28364
ΞΑΝΘΗ	Διοικητήριο	0541 22525
ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ	Βασ. Κων/νου 2	0552 23200
ΠΑΤΡΑ	Αθηνών - Πατρών 12	061 438464
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	Καθ. Εκκλησίας 1	01 4222169
ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ	Διοικητήριο	0371 22018
ΠΡΕΒΕΖΑ	Νέο Λιμάνι	0682 28100
ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ	Περδίκια 2Α	0463 22533
ΠΥΡΓΟΣ	Διοικητήριο	0621 33680
ΡΕΘΥΜΝΟ	Λ. Κουντουριώτη 148	0831 22543
ΡΟΔΟΣ	Διοικητήριο	0241 27461
ΣΑΜΟΣ	Θεμ. Σοφούλη 169	0273 80410
ΣΕΡΡΕΣ	Π.Κωστοπούλου 12	0321 22365
ΣΠΑΡΤΗ	Αγ. Κίκωνος 48Α	0731 28644
ΣΥΡΟΣ	θ. Σπερχειού 23	0281 88816
ΣΧΗΜΑΤΑΡΙ	Σχηματάρι	0262 58265
ΤΡΙΚΑΛΑ	Διοικητήριο	0431 46243
ΤΡΙΠΟΛΗ	Κύπρου 48	071 242377
ΦΛΩΡΙΝΑ	Πτολεμαίων 1	0385 46054
ΧΑΛΚΙΔΑ	Βενιζέλου 44	0221 80736
ΧΑΝΙΑ	Δημητράκη 46	0821 28035
ΧΙΟΣ	Διοικητήριο	0271 44223

Γ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

1. Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (**ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.**)

Λιοσίων 143 &Θειρσίου 6, Πλατεία Αττικής, Τηλ. 8200100, fax: 8813270, 8200222

e-mail: info@elinyae.gr, Σελίδα Internet: <http://www.elinyae.gr>

Ελληνική Εθνική Επιτροπή

«Η Ευρώπη για την Ασφάλεια και την Υγεία στο χώρο εργασίας»

Με τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Έκδοση στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας 1998

“Οργάνωση της εργασίας: Πρώτα απ’ όλα η υγεία και η ασφάλεια”